

Miljømål for vannforekomstene - en vanskelig oppgave for kommunene

En av konklusjonene fra FN-konferansen i Rio var at lokalsamfunnene må få større innflytelse og ansvar i miljøforvaltningen. Dette har også i lengre tid vært en uttalt politikk fra det norske Miljøverndepartementet, og i den senere tid har uttalelsene blitt omsatt til handling. Kommunene har fått betydelig mer ansvar for miljøforvaltningen, og spesielt mht vannforvaltning. Fastsettelse av miljømål for vannforekomstene er et av deres hovedansvar, men vil alle kommuner klare dette?

Fastsettelse av miljømål for vannforekomstene er vanskelig. Man skal på en objektiv måte vurdere brukerinteressenes krav til vannkvalitet og vannmengde, samt økosystemers krav til samme. Likeledes skal det gjennomføres tiltaksanalyser, der ulike tiltak skal veies opp mot hverandre ved kost/nytte-analyser. Til dette kreves vannfaglig personell på høyt nivå. Bare noen få kommuner har dette,

Et annet forhold er at det ofte kan være svært kort avstand mellom personlige næringsinteresser og strenge miljøkrav i kommunene, noe som er et hinder for objektive vurderinger. For det er politikerne som bestemmer. Miljøvernlederen bare innstiller. Mange miljøtiltak er ofte begrensende for deler av bygdas næringsvirksomhet, og i mange tilfeller belastende for enkeltpersoners privatøkonomi, f. eks. pålegg om minirensanlegg i spredt bebyggelse. Politikerne er redde for å miste stemmer ved å gi for strenge pålegg. Det er godt å ha litt avstand når upopulære vedtak skal fattes. Problemet forsterkes ved at staten ikke støtter avløpstiltak i kommunene.

Et annet problem er at mange vassdrag går gjennom flere kommuner. Utslipp og reguleringer i en oppstrømskommune gir negative effekter for nedstrømskommunene. Løsninger krever regionalt samarbeid.

Det er prisverdig å få lokalsamfunnene med i å definere miljømål i sine vannforekomster. Men det vil fortsatt være behov for en aktiv deltagelse i vassdragsforvaltning både på fylkesnivå og statlig nivå. Selv om man i kommuneadministrasjonen etterhvert kanskje vil greie å få den nødvendige kompetanse, er ikke det alltid noen sikring for god ivaretagelse av vassdragsmiljø. Gang på gang blir upopulære, men gode miljøtiltak, som er innstilt fra miljøvernleder, helsesjef eller teknisk sjef nedstemt.

Norsk Vannforening ser fordelene ved å legge beslutninger til det nivå som har problemene. Lokale politikere må balansere næringsinteresser og miljø på en måte som gir et godt og bærekraftig miljø.

NORSK VANNFORENING